

## PWYLLGOR CRAFFU CYMUNEDAU

Cofnodion cyfarfod o Bwyllgor Craffu Cymunedau a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Rhuthun a thrwy Fideo Gynadledda ar ddydd Iau, 14 Mawrth 2024 am 10.00am.

### YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Michelle Blakeley-Walker, Karen Edwards (Is-Gadeirydd), James Elson, Jon Harland, Carol Holliday, Alan James, Brian Jones, Cheryl Williams a Huw Williams (Cadeirydd)

Aelod Arweiniol yr Amgylchedd a Chludiant (Y Cynghorydd Barry Mellor) ar gyfer eitem 5 ar y rhaglen a'r Aelod Arweiniol Twf Economaidd a Threchu Amddifadedd ac Arweinydd y Cyngor (Y Cynghorydd Jason McLellan) ar gyfer eitem 6 ar y rhaglen.

### YN BRESENNOL FEL ARSYLWYR

Y Cynghorwyr Joan Butterfield, Justine Evans, Huw Hilditch-Roberts, Hugh Irving, Terry Mendies, Gareth Sandilands ac Andrea Tomlin

### HEFYD YN BRESENNOL

Cyfarwyddwr Corfforaethol: Economi a'r Amgylchedd (TW), Cydlynnydd Archwilio (KE), Pennaeth Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol (PJ), Prif Reolwr - Arlwyyo a Glanhau (HJ), Uwch Weinyddwr Pwyllgorau a Chynhaliwr Zoom (KJ) a'r Gweinyddwr Pwyllgorau (SJ).

#### 1 YMDDIHEURIADAU

Cafwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan y Cynghorydd Merfyn Parry a'r Cynghorydd Delyth Jones.

#### 2 DATGAN CYSYLLTIAD

Ni chafodd unrhyw gysylltiad ei ddatgan.

#### 3 MATERION BRYG Y CYTUNWYD ARNYNT GAN Y CADEIRYDD

Ni chodwyd unrhyw eitemau bryg gyda'r Cadeirydd na'r Cydlynnydd Craffu cyn dechrau'r cyfarfod.

#### 4 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Craffu Cymunedau a gynhaliwyd ar 11 Ionawr 2024.

Materion yn codi - gofynnodd y Cynghorydd Brian Jones os oedd yna unrhyw ddiweddariad ynglŷn â'r ffrydiau cyllid er mwyn gallu cadw'r llyfrgelloedd ar agor. Wrth ymateb fe ddywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Economi a'r Amgylchedd wrth y Pwyllgor fod y grŵp Tasg a Gorffen wedi cael ei sefydlu i edrych ar yr holl achosion a phryderon a godwyd gan Aelodau yn cynnwys ffrydiau cyllid eraill. Bydd ddiweddariad pellach yn cael ei rannu gyda'r Pwyllgor yn dilyn y cyfarfod grŵp hynny. Nid oedd y grŵp wedi cwrdd neu gytuno eto ar y cylch gorchwyl neu waith wedi'i gynllunio yn cynnwys yr amserlenni. Pwysleisiwyd bod angen i Aelodau fod yn ymwybodol o'r gwaith a'r amserlenni sydd wedi cael eu pennu.

**PENDERFYNWYD:** y dylid cymeradwyo cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Craffu Cymunedau Arbennig a gynhaliwyd ar 11 Ionawr 2024 fel cofnod gwir a chywir o'r gweithrediadau.

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Craffu Cymunedau a gynhaliwyd ar 1 Chwefror 2024.

Materion yn codi - Tudalen 18 - Adborth gan Gynrychiolwyr Pwyllgor - cadarnhaodd y Cydlynnydd Craffu fod y swyddog sy'n gyfrifol am Ofal Cymdeithasol i Oedolion a Digartrefedd wedi dosbarthu'r camau gweithredu a'r nodiadau o gyfarfod y gwasanaeth i'r cynrychiolwyr.

**PENDERFYNWYD:** y dylid cymeradwyo cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Craffu Cymunedau a gynhaliwyd ar 1 Chwefror 2024 fel cofnod gwir a chywir o'r gweithrediadau.

## **5 CYNIG ARBEDION CYFLEUSTERAU CYHOEDDUS**

Cyflwynodd Aelod Arweiniol yr Amgylchedd a Chludiant ynghyd â'r Cyfarwyddwr Corfforaethol: Economi a'r Amgylchedd adroddiad ar Gynnig Arbedion Cyfleustodau Cyhoeddus (wedi'i ddosbarthu o'r blaen).

Atgoffodd yr Aelod Arweiniol yr Aelodau fod yr adroddiad hwn yn ffurfio rhan o brif gynllun arbedion y Cyngor. Roedd yr adroddiad yn berthnasol i'r posibilrwydd o gau neu drosglwyddo'r toiledau cyhoeddus yn Sir Ddinbych.

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol: Economi a'r Amgylchedd Paul Jackson, Pennaeth Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol a Hayley Jones, Prif Reolwr - Arlwy a Glanhau yr adroddiad.

Mae'r adroddiad a gyflwynwyd yn darparu Aelodau gyda'r cynnig i gael gwared ar y gyllideb sy'n gyfrifol am y swyddogaeth cyfleustodau cyhoeddus ac wrth wneud hynny'n rhoi'r gorau i weithredu cyfleustodau cyhoeddus yn y dyfodol. Cafodd aelodau eu hatgoffa bod y cynnig sydd wedi cael ei gyflwyno bob tro wedi cael ei gynnwys yn y syniadau prif arbedion ar gyfer cyllideb 2024/25 a chafodd ei drafod yn y gweithdai cyllideb a gafodd eu cynnal yn ystod y misoedd diwethaf. Yr oedd hefyd yn destun gweithdy penodol i Aelodau ar 24 Ionawr 2024.

Cafodd ei wneud yn glir wrth yr Aelodau na chafodd penderfyniad ffurfiol ei wneud ar y cynnig hwn. Byddai'r cynnig yn destun penderfyniad y Cabinet, fodd bynnag, am nad yw wedi bod yn rhan o'r cynigion arbedion ar gyfer 2024/25 o'r blaen roedd yna ddisgwyliad amlwg y byddai'r arbediad hwn yn cael ei wireddu. Pe bai'r arbediad ddim yn dwyn ffrwyth byddai'n creu pwysau heb ei gynllunio ar yr awdurdod i gyllido o adrannau eraill o'r cyngor.

Bydd y penderfyniad terfynol yn cael ei wneud gan Cabinet, a chyn i'r adroddiad gael ei gyflwyno i Cabinet roedd yr Aelodau wedi tystio proses craffu ac ymgynghori priodol. Roedd yn cynnwys cyfathrebu gydag Aelodau a Chynghorau Tref a Chymuned i benderfynu os oedd yna awch gan y Cynghorau Tref a Chymuned i fod yn gyfrifol am y ddarpariaeth.

Clywodd Aelodau fod yna ddau fath o doiledau cyhoeddus yn Sir Ddinbych, cyfleusterau wedi'u hadeiladu gyda brics a chyfleusterau pod. Roedd y mwyafrif o'r cyfleusterau pod angen sylw neu eu newid yn gyfan gwbl a fyddai hefyd yn golygu cost i'r awdurdod. Felly, yn bennaf, roedd y swyddogion yn edrych ar adeiladau toiledau wrth drafod trosglwyddo perchnogaeth. Byddai'r holl ddewisiadau yn cael eu trafod a'u hystyried.

Clywodd yr Aelodau mai'r bwriad oedd ail-lansio'r Cynllun Toiledau Cymunedol fel ffordd o leihau'r effaith os byddai'n rhaid cau unrhyw doiledau cyhoeddus. Mae'r manylion wedi cael eu cynnwys yn yr adroddiad.

Pwysleisiwyd fod y gwasanaeth yn un anstatudol nad oedd yn rhaid i'r awdurdod ei ddarparu. Yr incwm y mae'r gyllideb net yn ei gymryd i ystyriaeth yw tua £270,000. Clywodd Aelodau hefyd fod gorwario yn aml ar gyfer y gyllideb hon oherwydd sawl rheswm gwahanol.

Gan ymateb i gwestiynau'r Aelodau, dywedodd Swyddogion -

- Bod Cynghorau Tref a Chymuned yn cael eu darparu gyda gwybodaeth a ffeithiau a ffigyrau gan gynnwys lefelau costio pan fyddai opsiynau yn cael eu trafod gyda swyddogion. Roedd swyddogion wedi bod yn casglu'r data a'r wybodaeth wrth iddyn nhw gyfathrebu gyda'r cynghorau a byddent yn cyflwyno'r holl ddarganfyddiadau i Cabinet ar ôl eu casglu i gyd.
- Awgrymodd Aelodau y dylai swyddogion edrych ar atebion eraill i gadw cyfleusterau o'r fath ar agor mewn ardaloedd o dwristiaeth uchel fel yn Y Rhyl a Llangollen.
- Pwysleisiwyd fod swyddogion ddim yn gweld y penderfyniad i gynnig cau Cyfleustodau Cyhoeddus yn un hawdd. Byddai'n rhaid dod i sawl penderfyniad anodd er mwyn cydbwysu'r gyllideb.
- Roedd dadansoddiad anghenion yn cael ei wneud ar hyn o bryd yn seiliedig ar boblogaeth pob ardal a'r niferoedd ymwelwyr er mwyn penderfynu sawl toiled a fyddai'n ddigonol. Byddai data yn darparu'r wybodaeth sydd ei angen i ddadansoddi sawl Cynllun Toiledau Cymunedol / busnesau byddai eu hangen mewn ardal. Ar hyn o bryd mae un busnes yn Sir Ddinbych wedi cofrestru ar gyfer y Cynllun Toiledau Cymunedol. Pwysleisiwyd mai'r flaenoriaeth yw mynd i'r afael â sawl toiled cyhoeddus y gellir eu trosglwyddo i'r gymuned.

- Ailadroddodd Aelodau'r angen i gael mwy o wybodaeth a ffeithiau/data i drafod y cynnig mewn mwy o fanylder.
- Amlygwyd mai un o amcanion craidd polisi'r Cyngor oedd hyrwyddo twristiaeth ac i dyfu'r economi rhanbarthol. Mae twristiaeth yn rhan bwysig o economi Sir Ddinbych, gyda 6.03 miliwn o ymwelwyr wedi dod i'r sir yn 2022. Teimlwyd y byddai cau toiledau mewn ardaloedd twristiaeth yn cael effaith negyddol ar fusnesau a'r economi.
- Roedd Aelodau wedi clywed bod y toiled ar Stryd y Farchnad yn Llangollen wedi creu incwm o £171,396.61 yn 2022/23 a oedd yn cyfateb i 43% o'r incwm terfynol o feysydd parcio gyda chyfleustodau cyhoeddus. Mae'r toiledau cyhoeddus yn cynnig cefnogaeth hanfodol i dwristiaeth y dref.
- Os oes angen toiledau dros dro ar gyfer digwyddiad, cyfrifoldeb trefnydd y digwyddiad yw gwneud yn siŵr fod toiledau ar gael fel rhan o'r broses o reoli'r digwyddiad.
- Dywedodd swyddogion nad oedd cynnydd yn yr achosion o faeddu ar y strydoedd yn ystod pandemig covid. Ni fu cynnydd yn yr achosion a adroddwyd yn sgil y toiledau cyhoeddus yn bod ar gau oherwydd cyfnod y pandemig.
- Byddai'r cynllun ar gyfer unrhyw adeilad toiledau y bwriedir eu cau yn gynllun pwrpasol ar gyfer pob adeilad unigol, gan gynnwys unrhyw ddefnyddiau eraill. Y sefyllfa tymor byr ar gyfer llawer o'r adeiladau toiled fyddai i gloi'r adeiladau nes bod cynllun ar droed.
- Roedd y Cynllun Toiledau Cymunedol yn gynllun Cyngor Sir Ddinbych a fyddai'n galluogi'r awdurdod i lunio cynllun ar gyfer y dyfodol. Dywedodd swyddogion y gallent edrych i weld pa Gyngorau Tref a Chymuned a fyddai'n gymwys am yr iawndal o £500. Mae telerau ac amodau'r ased a drosglwyddwyd yn cael ei drafod yn ystod y trafodaethau trosglwyddo. Byddai'r cynllun diwygiedig yn cael ei gyflwyno'n ôl i graffu i'w drafod pan fyddai'r adolygiad wedi cael ei gwblhau.
- Roedd y Swyddogion wedi edrych ar yr holl ddewisiadau ar gyfer arbedion posib gan gynnwys arbedion blwyddyn rannol a lleihau oriau agor. Os oedd hynny'n ystyriaeth byddai'n lleihau'r cyfanswm o arbedion y byddai'r gwasanaeth yn ei wneud. Cadarnhaodd swyddogion y byddai manylion pellach ar y gwaith sy'n cael ei archwilio yn cael ei gynnwys yn yr adroddiad yn y dyfodol i gael ei gyflwyno i Graffu.
- Mae'r cynnig yn ffurfio rhan o gynnig prif arbedion ar gyfer blwyddyn ariannol 2024/25. Cafodd ei ragdybio'n barod cyn y syniadau ychwanegol i gydbwysu'r gyllideb. Roedd y gwasanaeth wedi cyflwyno arbediad o £250,000 i gynnal canran fechan o'r gyllideb i barhau ar gyfer unrhyw gostau parhaus.
- Cynghorodd swyddogion na wyddid eto os byddai posibilrwydd o orfod cau yn achosi neu greu unrhyw ddiswyddiadau yn y gwasanaeth, a byddai angen cael rhagor o fanylion a gwneud mwy o waith cyn y gellir ei ddarparu i Aelodau.
- Cafodd ei wneud yn glir nad oedd y toiledau wedi'u rhestru yn atodiad 3 yn creu unrhyw incwm. Roedden nhw'n costio i'r awdurdod ar gyfer eu hagog a'u cau ac ati.

- Roedd trafodaethau gyda Chynghorau Cymuned a Thref ar fin dechrau ar unwaith. Roedd oedi wedi bod gyda thrafodaethau er mwyn sicrhau fod y weithdrefn yn cael ei dilyn yn gyfreithiol ac yn gywir.
- Rhannodd Aelodau eu pryderon ar y lefel o fanylder yn yr adroddiad gan bwysleisio ar y pwysigrwydd am fanylion pellach i gael eu darparu i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau cyn i adroddiad fynd i Gabinet.
- Dywedwyd wrth yr Aelodau fod cyllideb i gyfleustodau cyhoeddus yn £270,000, ac y byddai'r incwm sy'n cael ei greu gan doiledau tua £70,000 y flwyddyn a oedd yn cael ei ail-fuddsoddi i'r gwasanaeth. Yn aml iawn roedd y gwasanaeth yn mynd dros ei chyllideb o oddeutu £30,000 y flwyddyn, ac felly roedd yn rhaid i swyddogion ariannu'r gost ychwanegol o ffrydiau cyllido eraill yn y gwasanaeth.

Dyma'r Cadeirydd yn crynhoi rhai'r pwyntiau a godwyd yn ystod y drafodaeth. Pwysleisiodd fod Aelodau wedi gofyn am adroddiad pellach a oedd yn darparu'r pwyllgor gyda mwy o fanylion yn cynnwys ffeithiau a ffigyrau o ran trosglwyddo ased, gwybodaeth ar y Cynllun Toiledau Cymunedol ac awgrym o gau dros y gaeaf. Ailadroddwyd ei bod yn bwysig i gael yr holl wybodaeth ar gael cyn y gellir gwneud penderfyniad terfynol. Roedd yr holl Aelodau'n cytuno y byddai adroddiad pellach yn cael ei gyflwyno i Graffu Cymunedau mewn cyfarfod yn y dyfodol.

Diolchodd y Cynghorydd Karen Edwards i'r Aelodau a'r swyddogion am y drafodaeth fanwl. Cynigiodd y canlynol:

Cynigodd bod adroddiad pellach yn cael ei lunio sy'n cydnabod na ddylid cael gwared yn gyfan gwbl ar y gyllideb Cyfleustodau Cyhoeddus ac yn nodi'r canlynol -

- a) trefnu i drydydd parti reoli'r toiledau
- b) holl gostau'r gwaith llety cyn y trosglwyddo, neu ddigomisiynu, a diswyddiadau.
- c) y gyllideb barhaus sydd ei angen i weithredu'r toiledau hyn i gael eu cynnal fel isadeiledd twristiaeth hanfodol.
- d) costau referniw ar gyfer cynnal toiledau i gael eu cefnogi gan arbedion a wnaed yn y gyllideb marchnata Twristiaeth ac adolygiad o'r costau sy'n cael eu codi ar gyfer defnyddio Cyfleustodau Cyhoeddus.

Cynigodd y Cynghorydd Brian Jones i dderbyn y cynnig wedi'i gyflwyno gan y Cynghorydd Edwards. Eiliodd y Cynghorydd James Elson yr argymhelliad.

Gofynnodd yr Aelodau am eglurder ar yr hyn y gofynnir i'r Pwyllgor bleidleisio arno. Cynigodd y Cynghorydd Alan James fod adroddiad pellach yn cael ei gyflwyno i'r pwyllgor gyda'r wybodaeth a drafodwyd yn ystod y drafodaeth er mwyn gallu craffu yn ddyfnach ar y gwasanaeth gyda'r wybodaeth y gofynnwyd amdano. Eiliodd y Cynghorydd Jon Harland y cynnig.

Pleidleisiodd Aelodau'r Pwyllgor Archwilio Cymunedau am y cynnig a awgrymwyd gan y Cynghorydd Alan James a wnaeth arwain at ganlyniad cyfartal. Y Cadeirydd, y Cynghorydd Huw Williams oedd gyda'r bleidlais fwrw ac roedd yn cefnogi'r cynnig gan y Cynghorydd Alan James fod adroddiad ategol yn cael ei ddarparu gan Bwyllgor Craffu Cymunedau yn manylu'r holl bwyntiau a godwyd gan yr Aelodau yn ystod y drafodaeth yn y cyfarfod. Bydd yr adroddiad dilynol yn cael ei ychwanegu at y rhaglen waith.

**PENDERFYNWYD** bod y Pwyllgor Craffu Cymunedau yn nodi cynnwys yr adroddiad ac yn gofyn am adroddiad pellach yn darparu mwy o fanylion ar y pwyntiau a godwyd yn y drafodaeth i'w gyflwyno yn ôl i Bwyllgor Craffu Cymunedau cyn i'r adroddiad fynd at Gabinet i'w benderfynu.

Ar y pwynt hwn (11.20 am) cafwyd egwyl o 15 munud.

Ailddechreuodd y cyfarfod am 11.35am.

## **6 RHAGLEN ADFYWIO A LLYWODRAETHU Y RHYL**

Cyflwynodd Arweinydd y Cyngor ac Aelod Arweiniol Twf Economaidd a Threchu Amddifadedd, y Cynghorydd Jason McLellan yr adroddiad blynyddol (a ddsbarthwyd yn flaenorol).

Dywedodd wrth y Pwyllgor fod yr adroddiad yn drosolwg lefel uchel o brosiectau a threfniadau llywodraethu ynghylch darparu'r prosiectau hynny. Diolchwyd i'w ragflaenydd, y Cynghorydd Hugh Evans am gael y weledigaeth i ddechrau rhaglen ac adfywiad yng Nghanol Tref Y Rhyl.

Ategodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol: Economi a'r Amgylchedd y datganiad gan yr Aelod Arweiniol. Yn ogystal fe ddywedodd bod yr adroddiad hefyd yn cynnwys manylion o gynlluniau'r dyfodol i alluogi Aelodau i drafod sut y byddai'r rhaglen yn cael ei rhedeg.

Er bod pob prosiect wedi cael rhaglenni unigol wedi'u cynllunio ac yn llawn manylder, roedd yr adroddiad a gyflwynwyd i'r pwyllgor yn darparu golwg cyffredinol o'r rhaglen lawn o waith. Roedd Atodiad 2a yn darparu Aelodau gyda chopi o'r dangosfwrdd trosolwg gyda manylion o statws presennol pob prosiect.

Cynghorodd fod Rhaglen Adfywio'r Rhyl wedi canolbwyntio ar y prosiectau adfywio ffisegol yng Nghanol Tref y Rhyl. Mae'r uchelgais cyffredinol wedi bod ar gyfer darparu prosiectau sydd wedi gweithredu fel offer ar gyfer datblygiad a thwf economaidd yn y dref. Yr uchelgais yw creu amgylchedd i breswylwyr gael mynediad i gyflogaeth o safon ac economi datblygol.

Rhagwelir fod y rhaglen bron â chyrraedd pwynt lle mae'r Dref yn gallu sefyll ar ei thraed ei hun a ddim yn gorfod dibynnu ar fuddsoddiad cyhoeddus er mwyn cefnogi'r economi ac adfywio. Y gobaith yw byddai'r dref yn atynnu buddsoddi mewnol parhaus.

Dywedwyd wrth Aelodau bod yr Awdurdod wedi bod yn llwyddiannus yn ddiweddar mewn cais i Gronfa Ffyniant Bro Dyffryn Clwyd. Mae gwaith yn mynd rhagddo i sicrhau'r cyllid hynny gydag amrywiaeth o brosiectau wedi cael eu cynnig trwy'r ffrwd gyllid honno. Cynghorwyd hefyd ers amser ysgrifennu'r adroddiad bod cadarnhad wedi cael ei dderbyn bod £20 miliwn wedi cael ei ddyrannu ar gyfer adfywio'r Rhyl o'r rhaglen Ffyniant Bro. Byddai'r cyllid yn cael ei ddarparu dros gyfnod o 10 mlynedd ac yn darparu swyddogion gyda'r cyfle i fod yn strategol

gyda'r defnydd o'r cyllid hynny dros y cyfnod dan sylw. Mae'r gofynion a'r trefniadau ar gyfer y cyllid ychwanegol yn parhau i fod yn y camau cynnar ac mae swyddogion wedi gorfod gweithio trwy'r manylion sydd ynghlwm â'r cytundeb.

Diolchodd y Cadeirydd wrth yr Aelod Arweiniol a'r Cyfarwyddwr Corfforaethol: Economi a'r Amgylchedd ar gyfer y cyflwyniad manwl.

Yn ystod y drafodaeth trafodwyd y meysydd canlynol mewn mwy o fanylder:

- Dylai'r prosiectau manwl wedi'u cwblhau fod yn darllen fel eu bod wedi'u cwblhau. Pwysleisiwyd os oedd y prosiect wedi'i restru fel prosiect wedi'i gwblhau yna nid oedd unrhyw elfennau yn weddill oedd angen cael eu cyflawni.
- Mae'r term adolygiad cyffyrddiad ysgafn yn cyfeirio at fwriad y swyddog i adolygu a chynnig gwybodaeth ar raddfa lai na'r hyn a gynigwyd yng nghamau cychwynol y cynllun. Teimlwyd bod themâu'r rhaglen adfywio yn aros yr un fath.
- Cynghorodd yr Arweinydd bod gwaith y Bwrdd wedi cael ei ffiltro'n sylweddol trwy brosesau democrataidd.
- Roedd dogfen Gweledigaeth Y Rhyl yn enghraifft o hynny, yn weledigaeth yn unig ac nid yn cynnwys y dyluniad manwl a chostau cynlluniau. Roedd yn strategaeth hirdymor o'r bwriad i symud y Rhyl yn ei blaen. Dim ond trwy'r broses a datblygu cynlluniau penodol y gellir creu'r manylion. Roedd y weledigaeth yn darparu cerbyd i ddenu cyllid.
- Roedd swyddogion yn gweld y Bwrdd fel mecanwaith darparu ar gyfer y cynlluniau i'w datblygu. Roedd ffocws iddo ac yn cynnwys swyddogion allweddol yn gyfrifol am y cynlluniau hynny. Teimlwyd bod cynnwys gwybodaeth leol a'r gymuned yn hanfodol wrth siapio datblygiad prosiectau'r dyfodol. Byddai'r Grŵp Cyfeirio'r Rhyl yn cael ei ddefnyddio mwy i dderbyn y prosiectau wedi'u rhestru yn y dangosfwrdd ar gyfer trafodaeth.
- Roedd y cyllid £20m ychwanegol yn cael ei ddyrannu yn ffrwd gyllid gwahanol o gronfa Trefi Llywodraeth y DU. Roedd gofyniad i sefydlu Bwrdd. Byddai'n cael ei sefydlu'n arbennig ar gyfer y ffrwd gyllid hon ac roedd swyddogion yn dal i weithio trwy fanylion y cyllid a'r hyn sydd ei angen gan yr awdurdod.
- Roedd y Cyfarwyddwr Corfforaethol: Economi a'r Amgylchedd yn hapus i drafod unrhyw syniadau gyda'r Aelodau ar adfywio'r Rhyl y tu allan i'r cyfarfod.
- Mae'r dyddiad cwblhau ar gyfer y rownd 3 phrosiect Cronfa Ffyniant Bro wedi'i restru ac ni ellir ei addasu. Mae'n rhaid cwblhau'r prosiectau hyn erbyn diwedd Mawrth 2026. Mae rhai o'r prosiectau wedi datblygu mwy nac eraill, gyda thîm o swyddogion i bob prosiect yn datblygu gwaith ar bob elfen. Cynghorwyd bod yna gyllideb ar gyfer rownd 3 o Gronfa Ffyniant Bro, gyda'r cynlluniau yn cael eu hadolygu a'u dylunio o gwmpas y gyllideb sydd ar gael. Roedd aelodau yn cael eu gwneud yn ymwybodol o bryder ledled y DU ynghylch yr amserlen lem sydd wedi cael ei gyflwyno ar gyfer y cynllun. Cadarnhawyd bod yr amserlenni a osodwyd yn heriol.
- Mae adnoddau ar draws yr holl Awdurdod yn heriol. Mae Aelodau yn ymwybodol o'r gofynion a chyfyngiadau ariannol presennol sy'n wynebu'r Awdurdod. Byddai'n rhaid i'r adran aros yn drefnus tu hwnt a chanolbwyntio i ddarparu prosiectau o fewn dyddiad cau. Byddai pob un o'r prosiectau yn cael eu darparu i gwrdd ag anghenion unigol, gyda mecanweithiau gwahanol

i weithio trwy bob un prosiect. Roedd swyddogion yn hyderus fod y prosiectau yn cael eu darparu'n llwyddiannus ac ar amser.

- Mae cyfathrebu gyda phreswylwyr a busnesau lleol i ymrwymo a hysbysu ynglŷn â'r gwaith yn hanfodol.
- Pwysleisiodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol: Economi a'r Amgylchedd nad oedd unrhyw geisiadau am adnoddau ariannol ychwanegol i ddarparu'r prosiectau y mae'r awdurdod yn ei ddarparu yn y Rhyl.
- Mae Cynllun Gwella Amddiffyniad Arfordirol Canol Prestatyn wedi'i gynnwys yn yr adroddiad gan fod y cynllun ei hun wedi'i lleoli yn y Rhyl. Byddai'n gwarchod eiddo ym Mhrestatyn ar ôl iddo gael ei gwblhau.
- Un o'r canlyniadau cyffredinol ar gyfer y rhaglen oedd hyrwyddo'r Rhyl i fod yn ardal sy'n atynnu buddsoddiadau preifat ac yn le yr hoffai pobl fuddsoddi ynddi. Yn yr hirdymor y gobaith yw na fydd angen arian cyhoeddus am brosiectau cyhoeddus i ddechrau twf economaidd yn y Rhyl. Byddai'r Prosiect Marchnad y Frenhines yn galluogi'r sector breifat i weithredu o'r eiddo hynny i gefnogi ac i roi hwb i fusnesau newydd a bach.
- Mae trafodaethau am yr Eiddo Acwariwm Môr yn dal i fynd ymlaen. Nid oedd penderfyniad i adrodd arno wrth yr Aelodau ar hyn o bryd.
- Bydd cyfathrebu a gweithio gyda phreswylwyr a busnesau yn bwysig i ddyfodol yr adfywiad a datblygiad parhaus o'r Rhyl.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol a'r Aelod Arweiniol am yr ymatebion manwl i gwestiynau a sylwadau'r Aelodau. Gofynnodd yr Aelodau os byddai'n bosib cyflwyno adroddiad diweddar pellach i'r Pwyllgor ym mis Hydref 2024? Roedd y Swyddogion a'r Arweinydd yn cytuno y byddai diweddiariad ar gael nes ymlaen yn y flwyddyn.

**PENDERFYNWYD** bod Pwyllgor Craffu Cymunedau yn derbyn Adroddiad Adfywio a Llywodraethu'r Rhyl a bod adroddiad diweddar yn cael ei gynnwys yn y rhaglen gwaith ar gyfer cyfarfod mis hydref o Bwyllgor Craffu Cymunedau.

## 7 RHAGLEN WAITH CRAFFU

Arweiniodd y Cydlynnydd Craffu yr Aelodau trwy'r Adroddiad Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol Craffu Pwyllgorau (a ddisbarthwyd ymlaen llaw).

Roedd cyfarfod nesaf y Pwyllgor Craffu Cymunedau wedi'i drefnu ar gyfer 9 Mai 2024, eitemau arfaethedig ar gyfer y cyfarfod hynny oedd -

- Rheoli a Chynnal a Chadw Coed
- Ail gartrefi a thai gosod byrdymor
- Cynllun Cludiant Cynaliadwy Drafft

Roedd Aelodau wedi clywed fod newid wedi bod mewn swyddogion Rheoli a Chynnal a Chadw Coed, a bod yr adroddiad Ail Gartrefi a Thai Gosod Byrdymor yn aros am wybodaeth bellach gan Lywodraeth Cymru, ac felly roedd y Pwyllgor yn aros am gadarnhad y bydden nhw'n barod ar gyfer y cyfarfod nesaf.

Anogodd y Cydlynnydd Craffu os oedd gan yr Aelodau unrhyw bryderon ar unrhyw



achos i lenwi a dychwelyd y Ffurflen Cynnig Aelodau (Atodiad 2) i'w trafod yn y cyfarfod Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu nesaf ar 18 Mawrth 2024.

Cyflwynwyd Rhaglen Gwaith y Cabinet er gwybodaeth i'r Aelodau (atodiad 3). Anogwyd Aelodau i dynnu sylw at unrhyw faterion yr oeddent o'r farn oedd yn destun Craffu cyn mynd i Gabinet trwy lenwi'r Ffurflen Cynnig Aelodau.

***PENDERFYNWYD:*** *ymhellach i'r uchod, cytuno ar Raglen Gwaith y Pwyllgor Craffu Cymunedau.*

## **8 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR PWYLLGOR**

Nid oedd yna unrhyw adborth gan gynrychiolwyr i'w adrodd.

**Daeth y cyfarfod i ben am 12.25 p.m.**